

30 Yad Vashem onderscheidingen voor Rechtvaardigen onder de Volkeren in Steenwijk en omgeving.

In februari 2023 ontving de Werkgroep Joods Steenwijk van de Historische Vereniging Steenwijk en omstreken een mailtje van Ruth Joaquin, werkzaam bij Yad Vashem in Jeruzalem. Ze deed onderzoek naar de familie Schra-Petter en hun burens de familie Petter-Nijenhuis uit Giethoorn. In de oorlog zou daar een jonge man zijn ondergedoken die Louis de Leeuw heette.

Vrijwel direct was duidelijk dat het hier ging om Louis de Leeuw, zoon van Siegfried de Leeuw, de koosjere slager uit de Oosterstraat in Steenwijk. Louis was in de oorlog samen met zijn 10 jaar jongere stadsgenoot Jaap Slager van onderduikadres naar onderduikadres getrokken. Jaap Slager schreef in 1996 voor zijn kleinkinderen zijn memoires. Daaruit bleek dat Jaap en Louis in het voorjaar van 1943 bij Jan en Klaasje Petter-Nijenhuis aan het Binnenpad in Giethoorn waren ondergedoken. Jaap en Louis verbleven tussen de zomer van 1942 en de bevrijding in april 1945 op meerdere adressen in Blesdijke en Giethoorn.

Er waren raakvlakken met de onderduikgeschiedenis van Jacques (Ja'akov) Adler, zijn vrouw Betsy (Beckel/Batya) Adler-de Leeuw, zijn ouders David en Bertha Adler-Heinemann en hun in de oorlog geboren dochtertje Jacqueline (Jael). Ja'akov had in 1991 zijn memoires in het Ivriet geschreven. Die zijn in 2019 vertaald met als titel "Van Droefheid naar Vreugde" en in 2022 herdrukt onder de titel "Toen het te gevaarlijk werd aan de Nieuwe Keizersgracht". Ook de Adlers kregen onderdak aan het binnenpad in Giethoorn. Bovendien boden Gerard en Marie Schotman-Vredenburg uit Blesdijke, waar Jaap en Louis eerder ondergedoken hadden gezeten Jacques, Betsie en hun dochtertje een schuilplaats. De Adlers kregen verder hulp bij het onderduiken van inwoners uit Steenwijk, Wetering, Meppel, Oldemarkt en IJsselham. Eerder kregen Tacke en Ymie Lubberts-Pees uit Oldemarkt en Marien en Truus van Stapele-Manoth hiervoor de Yad Vashem onderscheiding.

Harma Prinsen-de Vroome van de Werkgroep Joods Steenwijk van de Historische Vereniging Steenwijk e.o. heeft samen met Joop Slager, de zoon van Jaap Slager en Jo Steenstra van de Historische Vereniging IJsselham in kaart gebracht wie Jaap, Louis en de familie Adler de oorlog door hielpen. Vanuit Jeruzalem zijn de verstrekte gegevens gecontroleerd.

In juli 2025 verstuurde Ruth Joaquin twee mails met als titel RECHTVAARDIGEN ONDER DE VOLKEREN. Eén mail betreft degenen die de familie Adler hielpen en de andere de helpers van Jaap Slager en Louis de Leeuw:

"We are pleased to inform you, that the Commission for the Designation of the Righteous has decided to honor the following persons with the title 'Righteous Among the Nations':"

Eduard Gerhard & Maria Elisabeth
Schotman (Vredenburg)
Jan & Grietje
Nijholt (Grooters)
Albertus & Geesje
Timmerman (Petter)
Lambert & Albertje
Muis (Krikke)
Douwe & Tjitske
de Geele (de Haan)
Willem Isaac & Elizabeth Johanna
Fleischer (Brittijn)
Hendrik Spijker & his
son Roelof Harman
Thijs & Femmigje
de Haan (Otten)

Willem & Femmigje
Schra (Petter)
Jan & Klaasje
Petter (Nijenhuis)
Petrus Bernardus & Hendrika Elisabeth
Vredenburg (Munsterman)
Otte & Sophia
de Boer (Bogaard)
Johannes & Harmpje
de Vries (Hunneman)
Leendert & Annigje
Nijenhuis (Haxe)
Hendrik & Annigje
Nijenhuis (Stevens)

"The names of all Righteous will be engraved on the Wall of Honor in the Garden of the Righteous Among the Nations at Yad Vashem".

Een officieel bericht met meer informatie over een ceremonie volgt nog. Geprobeerd wordt zo veel mogelijk familieleden hiervan op de hoogte te brengen. Helaas zijn van de nabestaanden van veel geëerden geen adresgegevens bekend, waardoor de onderscheidingen niet aan hun families zouden kunnen worden uitgereikt.

Voordat dit bijzondere nieuws met de (lokale) pers wordt gedeeld, worden eerst de Historische Verenigingen van Steenwijk en IJsselham, de Werkgroep Geschiedenis van Museum Giethoorn en de Stichting Stolpersteine Steenwijk op de hoogte gebracht. Misschien komen er via deze kanalen gegevens binnen over nabestaanden van de mensen die door Yad Vashem worden geëerd. Meer informatie en/of goede foto's zijn welkom bij Harma B. Prinsen- de Vroome, Joods.Steenwijk@HVSEO.nl

30 onderscheidingen voor Rechtvaardigen onder de Volkeren

In juli 2025 erkende Yad Vashem in Jeruzalem na uitgebreid onderzoek dertig personen uit Steenwijk en omgeving postuum als Rechtvaardigen onder de Volkeren voor hun hulp aan Joodse onderduikers in de Tweede Wereldoorlog. Hun namen worden aangebracht op de Wall of Honor in het herdenkingscentrum Yad Vashem. <https://www.yadvashem.org/index.html>